Brachygobius sabanus - Közönséges darázsgéb

ELSŐ LEÍRÓJA:	Inger, 1958
CSALÁD:	Gobiidae
MÉRET:	2,5 cm
C°:	24-28
pH°:	6,5-8
Nk°:	8-20
HELYIGÉNY:	50 liter
VISELKEDÉS:	békés, félénk
TÁPLÁLÉK:	mikroragadozó
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	2-3 év
TERM.VÉD.:	adathiányos

Brachygobius sabanus
Közönséges darázsgéb
(Inger, 1958)

TOVÁBBI KÉPEK:

Képek feltöltés alatt!

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Délkelet-ázsiai elterjedésű faj, legfőbb élőhelyei Indonézia és Malajzia területén fekszenek (pl.: Borneó Kalimantan államában), de megtalálható Thaiföldön is. Szingapúrba - vélhetően - betelepítették.

A folyók felsőbb folyásvidékétől kezdve mocsarakon át a torkolatok félsós vizéig sok helyen előfordulhat. Gyakran kerül elő lágy és kissé savas kémhatású, melegebb esőerdei vizekből.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Az egyik leggyakoribb, klasszikus küllemű darázsgébfaj. Rövid, tömzsi testű, erős, robusztus fejjel. Kétfelé osztott hátúszóval rendelkezik, míg hasúszói a rokonságához hűen összenőttek, és majdhogynem a fej alá tolódtak. Színezetét a jól ismert kontrasztos sárga-fekete minta jellemzi, amiről nevüket is kapták. Az alapszín citromsárgás, a Doria-darázsgébhez képest egy fokkal halványabb. A fej fekete, mely ráterjed a kopoltyúfedőre is. Az első fekete sáv nagyon széles, a kopoltyúfedő hátsó táján már áthalad, egészen az elülső hátúszó végéig. A második fekete sáv a második hátúszó középső tájékán veszi kezdetét, és a hátúszó mögött ér véget, míg a harmadik a faroktőben helyezkedik el.

A közönséges darázsgéb testének színezete tehát teljes egészében megegyezik a Doria-darázsgébével, esetenként halvány fekete foltok előfordulhatnak a sárga területeken. Az úszókon megjelenik a fekete szín, de az akvaristák által is jól használható határozóbélyeget ennek a kiterjedése jelenti.

A közönséges darázsgéb (*B. sabanus*) esetében az elülső hátúszó utolsó 1-2 sugara ugyanis mindig áttetsző, nem lesz teljesen fekete. A mellúszón a fekete szín kiterjedése kevesebb, mint az úszó fele. Ezzel szemben a Doria-darázsgéb (*B. doriae*) hátúszójának valamennyi sugara fekete színű, legfeljebb egy halvány külső karima fordul elő, valamint a mellúszónak kb. a kétharmada fekete színű – sokkal inkább sötét tónusúak az úszói. A darázsgébek megkülönböztetése egyáltalán nem egyszerű feladat, a kereskedelemben általában nem ügyelnek erre. Sőt, néhány leírt fajról rendkívül kevés információval rendelkezünk, valamint feltételezhetjük még leíratlan fajok létét is.

Egy további hasonló fajról kell még említést tennünk, a borneói darázsgébről (*Brachygobius xanthomelas*), mely egész biztonságosan megkülönböztethető. A borneói darázsgéb karcsúbb, nyúlánkabb felépítésű, alapszínezete sokkal halványabb, több benne az ezüstös szín. A megszokott három fekete sáv jóval vékonyabb, közöttük foltok és sávtöredékek is megtalálhatóak. A fej sem egyöntetűen fekete, és az úszókon is kevesebb a fekete szín. A legbiztosabb megkülönböztetési pont azonban, hogy az elülső hátúszó első néhány sugarának alapja sosem fekete, a felső területük besötétedhet, illetve a mögöttük lévő néhány sugár, de a hátúszó elülső bázisa ablakszerűen áttetsző.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A darázsgébek csoportjáról sajnálatos módon általános körben elterjedt az a nézet az akvarisztikában, miszerint brakkvízi halak. Ez sok esetben féligazság, vagy akár egyáltalán nem állja meg a helyét. Alig egy-két olyan darázsgéb-fajt ismerünk, melyeket félsós vízben illik gondozni, a fajok többsége ezzel szemben jól tartható édesvízben, sőt, számos képviselőjük kizárólag édesvízi. Akváriumokban a két leggyakoribb fajuk a Doria-darázsgéb (*Brachygobius doriae*) és a közönséges darázsgéb (*Brachygobius sabanus*) melyek megkülönböztetéséről a külső jegyek leírásánál olvashatunk bőségesen. Neveiket gyakran összekeverik, a kereskedelemben általában nem kerülnek meghatározásra a pontos fajok. Sőt, érdemes tudnunk, hogy a nagyon gyakran használt *Brachygobius xanthozonus* név valójában egy olyan fajhoz tartozik, mely akváriumokba szinte sosem kerül, és alig ismerjük.

A közönséges darázsgéb a rokonság tán leggyakoribb faja, az akváriumi halak is általában ehhez a fajhoz tartoznak. Eurihalin fajok, bár némi megkötéssel: bár sósabb torkolatvidékeken is előfordulnak, jobbára édesvizek lakói, mindenesetre a sókoncentráció megemelkedését viszonylag jól bírják. A természetben előfordulnak olyan feketevizes patakokban is, melyeknek vize lágy és enyhén savas, illetve viszonylag meleg. A vadonból begyűjtött példányok is javarészt édesvizű folyókból származnak, de mindig járjunk

utána, hogy akár a tenyésztőnél, akár az importőrnél milyen közegben voltak elszállásolva az állatok, s igyekezzünk igényeiknek megfelelően tartani őket. Azonban szinte minden esetben teljesen megfelel tartásukra egy átlagos „recept”, melyet az alábbiakban mi is követünk.

A közönséges darázsgébek számára egy 50 literes akvárium bőségesen elegendő, de akár még kisebb medencébe is kerülhetnek (pl.: 40 liter). Leggyakrabban a Doria-darázsgébbel hasonlítják össze, viszont mivel nála kisebb termetű, ezért egy kicsit kisebb medence is megteszi. Érdemes kisebb csoportban beszereznünk őket, 6-8 példányt bátran tartsunk, helyigényük nem nagy. Nem kedvelik a jelentős áramlást, ennek megfelelően válasszuk meg a medence szűrését. Egy a faj számára alkalmas méretű akváriumban a levegővel hajtott szivacsszűrő is elégséges szolgálatot tesz. A víz középkemény-kemény értéken megfelel, 10-20 nk között javasolt általános tartáshoz. Ehhez egy semleges körül, 7-7,5-ös pH érték társuljon, hőmérséklet tekintetében 25-26 °C alkalmas. Kéthetenként tartsunk részleges vízcserét: ne felejtsük el, hogy minél kisebb az akvárium, annál törékenyebb a biológiai egyensúlya.

Társításuk hasonló méretű és békés halakkal lehetséges, például a nano akváriumokba ajánlott fajok megfelelő választásnak bizonyulnak. Nagyobb termetű, vehemens, aktív fajok elnyomják a darázsgébeket, nem jutnak táplálékhoz, és egész nap bujkálni kényszerülnek. Ettől apatikussá válnak, és előbb-utóbb elpusztulnak. Érdemes kisebb testű razbórákkal, törpekalászhalakkal, párduccsíkokkal együtt tartanunk. Akváriumát dúsan növényesítsük, és sok tereptárgyat használjunk. Az aljzat legyen finom homok, amin köveket, sziklákat helyezünk el, akár kisebb kőrakást is építhetünk. Ágak, cserepek, PVC-csövek is kerülhetnek a medencébe, a darázsgébek igazán otthonosan érzik magukat, ha sok búvóhely áll rendelkezésükre. Hasúszóik rögzülést elősegítő, tapadókorongszerű képletté módosultak, amivel a sziklák között képesek rögzülni.

Száraz eledelekre a legritkább esetben szoknak rá, már az is jó eredménynek számít, ha a fagyasztott táplálékot elfogadják. A legjobban élő eledeleken tarthatóak, közülük viszont jóformán bármit elfogadnak, ami méretüknek megfelel. Kaphatnak vízibolhát, ciklopszot, artémiát, grindálférget, vágott tubifexet, kisebb szúnyoglárvát. A jó minőségű táplálás az alapja annak, hogy sikeresen tenyészthető példányokat neveljünk.

A sikeres szaporodásnak több feltétele is van. Egyrészt érdemes 8-10 egyedet beszereznünk, a mesterségesen összeválogatott párok nem mutatnak túl nagy hajlandóságot általában az ívásra – sokkal jobb eredményeket érhetünk el, ha hagyjuk, hogy halaink maguk válasszanak párt. A csapatból kiváló párokat már nagyobb sikerrel tudjuk szaporítani. Az ivarok megkülönböztetése nem egyszerű, de kifejlett nőstények kicsit kerekebb alkatúak, a hímek pedig intenzívebb színűek. Ennél a fajnál sose várjunk narancsos – vöröses elszíneződést, mint az a Doria-darázsgébeket jellemzi. A darázsgébek többsége előszeretettel ikrázik barlangokba és csövekbe, ám a közönséges darázsgébnél már nagyon sokan figyelték meg, hogy inkább a félig, vagy teljesen nyílt felületeket választja, például nagyobb, laposabb kövek felszínét.

A hím gondosan letakarítja az ikrázásra kiszemelt helyszínt, előkészíti azt az ikrák fogadására. A lerakott ikrák erősen tapadnak a felszínre, számuk akár a százat is meghaladhatja. Érdekesség, hogy erős, opálos fehér színűek – könnyen hihetnénk, hogy megpenészedtek, holott szó sincs erről, ennél a fajnál ez az ikrák jellemző kinézete. A hím őrzi az ikrákat és nagyon alaposan gondoskodik róluk: folyamatosan legyezgeti őket, mozgatja körülöttük a vizet, így az oxigén utánpótlását is ellátja. Amíg a hím az ikrákat őrzi, érdemes az akváriumból a többi halat eltávolítanunk, vagy a hímet az ikrákkal együtt áthelyeznünk

egy másik akváriumba, amit ugyanolyan vízzel töltünk fel, mint ahol az ívás történt. (Az ikrákat lehetőleg víz alatt helyezzük át, például egy kisebb műanyag edény segítségével.)

A kelési idő nagyjából egy hét szokott lenni (hőmérséklet és körülmények függvényében 1-2 nappal eltérhet felfelé és lefelé is). A kikelő kishalak eleinte szabadon úszó formát öltenek, s csak később válnak jellemzően talajlakóvá. Vízközt úszva vadásznak apró élő eleségre, apró planktonikus élőlényeket, eleinte némi papucsállatkát is kapjanak, majd az artémia naupliák kiváló nevelő eleségnek számítanak. Ezt kiegészíthetjük walter- és banánféreggel, rotatóriával is.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: -

Eng: Sabanus Bumblebee Goby

Egyéb köznevei: -

KATEGÓRIÁK:

Akváriumi halak, Egyéb édesvízi halak

KULCSSZAVAK:

1958, Gobiidae, Inger, Egyéb édesvízi halak, Brachygobius sabanus, Közönséges darázsgéb, Akváriumi halak

JELLEMZŐK:

békés viselkedés, Nagy-Szunda-szk, bújós, féllúgos (7.5-8 pH), hőigényes (25-30 °C), alsó szint, Indokína , lágyvízi (5-10 Nk°), közepes hőigényű (20-25°C), közepesen keményvízi (10-15°Nk), keményvízi (15-20 Nk°), kisméretű akvárium (50 literig), fekete vízi, lassan mozgó vízi, lassú mozgású, sűrű növényzetigényű, nagyméretű 10-20 cm, ragadozó, állóvízi, barna vízi, Ázsia, Dél-Ázsia, Indonézia, Thaiföld, sárga vízi, rövid életű 1-3 év, Borneó.

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Frank Schäfer: **Brackwasserfische – Alles über Arten, Pflege, Zucht**
- Pasaréti Gyula, Pethő Pál Zoltán, Illyés Csaba: **Akvarisztika**
- https://www.seriouslyfish.com/species/brachygobius-sabanus/
- https://www.aquariumglaser.de/en/fish-archives/brachygobius-sabanus-thailand-2/
- https://www.iucnredlist.org/species/180841/1668775

Írta: Liziczai Márk
Katalógusba került: 2019-02-04 00:00:10

Legutolsó frissítés: 2019-03-05 08:57:47
Katalógus ID: 9711
Oldal linkje: https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/egyeb-edesvizi-halak/brachygobius-sabanus-kozonseges-darazsgeb.html

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva